

Prologus auctoris in Paralipomenon

quibus grauis erat cohabitatio samaritarum. a. Bismael: vir magnus: qui dum obsideret hierusalem euasit: et fugit ad regem amonitarum. b. Percusserunt: in dolo: cum dormiret post pradium. c. Transmigrationis ioachin: minoris. d. Adese. xij. s. marrio. e. Eulmerodach: filius nabuchodonosor maioris.

Mabuchodonosor eius iste qui captiuauit regem iuda: duos habuit filios: Mabuchodonosor minoris: qui ut dicit megasthenes: fortitudine artium: et actuum magnitudine hercule transcedit: Et tribus annis tyrum obediit: et decem mensibus ut dicit diodes. Zena meradach: licet quidam dicant eulmerodach filium nabuchodonosor minoris. Iste eulmerodach: ut dicitur in historia: vi. Rubrica: Catalogus regum babilonis: in diebus electionis paterne multa gessit impie: et patre restituro: accusatus est apud eum: Qui missus est in carcerem cum ioachin rege iuda: ubi fuit usque ad mortem fratris sui nabuchodonosor minoris: qui successerat patri suo nabuchodonosor maioris. Cum igitur egyptus regnaret eulmerodach: eleuauit ioachin quem socium habuerat in carcere: Timensque ne periret qui incarcerationem eius resurgeret: qui de babilonia redierat in iherosolimam: ut dicitur in danieli. g. consulit ioachin: Ad cuius consilium cadauer patris effossus diuisit in tres partes: et de dit eas tres vulturibus: Et ait ad eum ioachin: Non resurget pater meus nisi redierint isti vultures in vnum. Iste eulmerodach habuit tres filios. s. Egrestariu: qui et regular dicitur: et labardo: et nabar: qui et balthasar dicitur: Ad quem post fratrum obitum deuolutum est regnum: Qui fuit ultimus rex babilonis de genere nabuchodonosor: Nam ipsum interfecerunt cyrus et darius: et translata est monarchia ad persas et medos: ut legitur in danieli. v. g.

Benigne. Fecit enim sibi comensalem oibus diebus vite sue. s. Adoluit thronum etc. i. constituit eum secundum sibi. Et sic impletum est consilium hieremie.

Explicit Postilla domini Hugonis super libros Regum.

Reuerendissimi in christo patris et domini domini Hugonis etc. Cardinalis: in libro Paralipomenon: Prologus.

Liber iste grece censetur paralipomenon. i. verba dierum: Hebraice vero: dibre haionim: id est verba dierum. Chronicus enim est liber iste totius biblię: ut dicit hieronymus: quia continet quidam gesta fere a principio mundi: usque ad babilonicam captiuitatem: sub sedechia factam: in qua terminatur liber regum: sicut in iste. Iste vero liber translatus hieronymus de hebreo in latinum: ad petitionem chromatij episcopi: Quis autem scripsit: ignorat: Annumerat tamen in tres ordines diuiduntur libros veteris testamenti. In legem: in prophetas: in agiographa. In lege: po-

nitur quatuordecim libros moysi. In prophetis ponuntur octo. s. Josue: iudith: samuel: malachim: esaias: hieremias: ezechiel: et xij. prophetas. In agiographis ponuntur noui libri veteris testamenti qui supersunt. s. Paralipomenon: esdras: hester: iob: dauid: tres libri salomons. Alios libros qui supersunt vocantur apocryphos. s. iudith: libri sapientie: ecclesiasticum: tobia: libri machabeorum: et pastor. Ibi dicuntur apocryphi: quia auctor ignorat. Sed quia de veritate non dubitat: ab ecclesia recipiuntur: ad instructionem morum: portusque fidei defensionem. Si autem neque auctor: neque veritas sciretur: non reciperentur: Sicut liber de infantia saluatoris: et de assumptione beate virginis. Liber iste post librum regum ponitur: quia communicat cum eo in materia: et quia est supplementum illius. Quae enim ibi minus dicuntur: hic aliqui supplent. Sed cum liber regum agat de veteris regno: id est iuda et israel: in hoc libro tamen de regibus iuda agit. Prepositus autem esdras: quia finis huius libri: id est est cuius principio esdras. Diuiditur autem liber iste in duos libros. In primo agit de regno dauid principis. In secundo de alijs regibus iuda: a dauid usque ad ultimum sedechiam. Primus liber in duas partes diuiditur. In prima parte textus generatio ab adama usque ad dauid. In secunda persequitur auctor de regno dauid: et gestis eiusdem. Cuius iam patet materia huius libri: et ordo et modus agendi: et etiam titulus. Utilitas vero magna est teste hieronymo. quia sine libro hoc non potest bene scribi. Est autem et puata utilitas. Chromatius enim episcopus videlicet anthiochena et constantinopolitana ecclesia: et iter has medias ecclesias: diuersis vti translationibus: et corruptis: maxime circa propria nomina personarum et locorum: et nomina numerorum: rogauit hieronymum: ut hunc librum de hebreo transferret in latinum. Qui acceperat petitionem eius: duos promissit prologos. In primo excusat se apud chromatium episcopum: dicens ridiculosum fore: si super quatuor translationes. s. lxx. Symmachi: Aquile: Theodotionis: quibus addere presumpsisset: Et quia tamen ille corrupte erat: citius acceperat facere quod rogauit chromatius. In secundo prologo rident hieronymus domonem et rogationem in principio: captas eorum beniuolentiam: a sollicitudine: quia multum laborauit: ab humilitate: quia magistrum habere voluit. In secunda parte excitat attentionem: assignans utilitatem et modum agendi. Hieronymus ergo primo ostendens hoc opus non esse superfluum: ait:

Eiusdem Reuerendissimi in christo patris domini Hugonis etc. Prologorum sancti Hieronymi in libro paralipomenon: Expositio.

Septuaginta etc. b. Dura. i. corrupta. c. Ab eis. i. a septuaginta. d. Cetera de hebreo. e. Editio. i. translatio. m. Scitissime. Non adulat hieronymus: sed sanctitatis et sapientie promatum istius ostendit. n. Impelleres. i. compelleres: precum instantia.

Explicit scilicet liber machabeorum: id est regum quatuordecim.

Sancti Hieronymi in libro dibre haionim: quod est Paralipomenon: quod nos dicere possumus: verba dierum: Prologus.

Septuaginta interpretum pura: et ut ab eis in grecum versa est editio permaneret: superflue me mi Chromatij episcopi scoporum sanctissime atque doctissime impelleres: ut tibi hebreorum volumina latino sermone transferrem. Quod enim semel aures hominum occupauerat: et

ditur. In prima parte textus generatio ab adama usque ad dauid. In secunda persequitur auctor de regno dauid: et gestis eiusdem. Cuius iam patet materia huius libri: et ordo et modus agendi: et etiam titulus. Utilitas vero magna est teste hieronymo. quia sine libro hoc non potest bene scribi. Est autem et puata utilitas. Chromatius enim episcopus videlicet anthiochena et constantinopolitana ecclesia: et iter has medias ecclesias: diuersis vti translationibus: et corruptis: maxime circa propria nomina personarum et locorum: et nomina numerorum: rogauit hieronymum: ut hunc librum de hebreo transferret in latinum. Qui acceperat petitionem eius: duos promissit prologos. In primo excusat se apud chromatium episcopum: dicens ridiculosum fore: si super quatuor translationes. s. lxx. Symmachi: Aquile: Theodotionis: quibus addere presumpsisset: Et quia tamen ille corrupte erat: citius acceperat facere quod rogauit chromatius. In secundo prologo rident hieronymus domonem et rogationem in principio: captas eorum beniuolentiam: a sollicitudine: quia multum laborauit: ab humilitate: quia magistrum habere voluit. In secunda parte excitat attentionem: assignans utilitatem et modum agendi. Hieronymus ergo primo ostendens hoc opus non esse superfluum: ait:

Eiusdem Reuerendissimi in christo patris domini Hugonis etc. Prologorum sancti Hieronymi in libro paralipomenon: Expositio.

Septuaginta etc. b. Dura. i. corrupta. c. Ab eis. i. a septuaginta. d. Cetera de hebreo. e. Editio. i. translatio. m. Scitissime. Non adulat hieronymus: sed sanctitatis et sapientie promatum istius ostendit. n. Impelleres. i. compelleres: precum instantia.

nitur quatuordecim libros moysi. In prophetis ponuntur octo. s. Josue: iudith: samuel: malachim: esaias: hieremias: ezechiel: et xij. prophetas. In agiographis ponuntur noui libri veteris testamenti qui supersunt. s. Paralipomenon: esdras: hester: iob: dauid: tres libri salomons. Alios libros qui supersunt vocantur apocryphos. s. iudith: libri sapientie: ecclesiasticum: tobia: libri machabeorum: et pastor. Ibi dicuntur apocryphi: quia auctor ignorat. Sed quia de veritate non dubitat: ab ecclesia recipiuntur: ad instructionem morum: portusque fidei defensionem. Si autem neque auctor: neque veritas sciretur: non reciperentur: Sicut liber de infantia saluatoris: et de assumptione beate virginis. Liber iste post librum regum ponitur: quia communicat cum eo in materia: et quia est supplementum illius. Quae enim ibi minus dicuntur: hic aliqui supplent. Sed cum liber regum agat de veteris regno: id est iuda et israel: in hoc libro tamen de regibus iuda agit. Prepositus autem esdras: quia finis huius libri: id est est cuius principio esdras. Diuiditur autem liber iste in duos libros. In primo agit de regno dauid principis. In secundo de alijs regibus iuda: a dauid usque ad ultimum sedechiam. Primus liber in duas partes diuiditur. In prima parte textus generatio ab adama usque ad dauid. In secunda persequitur auctor de regno dauid: et gestis eiusdem. Cuius iam patet materia huius libri: et ordo et modus agendi: et etiam titulus. Utilitas vero magna est teste hieronymo. quia sine libro hoc non potest bene scribi. Est autem et puata utilitas. Chromatius enim episcopus videlicet anthiochena et constantinopolitana ecclesia: et iter has medias ecclesias: diuersis vti translationibus: et corruptis: maxime circa propria nomina personarum et locorum: et nomina numerorum: rogauit hieronymum: ut hunc librum de hebreo transferret in latinum. Qui acceperat petitionem eius: duos promissit prologos. In primo excusat se apud chromatium episcopum: dicens ridiculosum fore: si super quatuor translationes. s. lxx. Symmachi: Aquile: Theodotionis: quibus addere presumpsisset: Et quia tamen ille corrupte erat: citius acceperat facere quod rogauit chromatius. In secundo prologo rident hieronymus domonem et rogationem in principio: captas eorum beniuolentiam: a sollicitudine: quia multum laborauit: ab humilitate: quia magistrum habere voluit. In secunda parte excitat attentionem: assignans utilitatem et modum agendi. Hieronymus ergo primo ostendens hoc opus non esse superfluum: ait:

Septuaginta interpretum pura: et ut ab eis in grecum versa est editio permaneret: superflue me mi Chromatij episcopi scoporum sanctissime atque doctissime impelleres: ut tibi hebreorum volumina latino sermone transferrem. Quod enim semel aures hominum occupauerat: et

ditur. In prima parte textus generatio ab adama usque ad dauid. In secunda persequitur auctor de regno dauid: et gestis eiusdem. Cuius iam patet materia huius libri: et ordo et modus agendi: et etiam titulus. Utilitas vero magna est teste hieronymo. quia sine libro hoc non potest bene scribi. Est autem et puata utilitas. Chromatius enim episcopus videlicet anthiochena et constantinopolitana ecclesia: et iter has medias ecclesias: diuersis vti translationibus: et corruptis: maxime circa propria nomina personarum et locorum: et nomina numerorum: rogauit hieronymum: ut hunc librum de hebreo transferret in latinum. Qui acceperat petitionem eius: duos promissit prologos. In primo excusat se apud chromatium episcopum: dicens ridiculosum fore: si super quatuor translationes. s. lxx. Symmachi: Aquile: Theodotionis: quibus addere presumpsisset: Et quia tamen ille corrupte erat: citius acceperat facere quod rogauit chromatius. In secundo prologo rident hieronymus domonem et rogationem in principio: captas eorum beniuolentiam: a sollicitudine: quia multum laborauit: ab humilitate: quia magistrum habere voluit. In secunda parte excitat attentionem: assignans utilitatem et modum agendi. Hieronymus ergo primo ostendens hoc opus non esse superfluum: ait:

Explicit scilicet liber machabeorum: id est regum quatuordecim.

Sancti Hieronymi in libro dibre haionim: quod est Paralipomenon: quod nos dicere possumus: verba dierum: Prologus.

Septuaginta interpretum pura: et ut ab eis in grecum versa est editio permaneret: superflue me mi Chromatij episcopi scoporum sanctissime atque doctissime impelleres: ut tibi hebreorum volumina latino sermone transferrem. Quod enim semel aures hominum occupauerat: et

ditur. In prima parte textus generatio ab adama usque ad dauid. In secunda persequitur auctor de regno dauid: et gestis eiusdem. Cuius iam patet materia huius libri: et ordo et modus agendi: et etiam titulus. Utilitas vero magna est teste hieronymo. quia sine libro hoc non potest bene scribi. Est autem et puata utilitas. Chromatius enim episcopus videlicet anthiochena et constantinopolitana ecclesia: et iter has medias ecclesias: diuersis vti translationibus: et corruptis: maxime circa propria nomina personarum et locorum: et nomina numerorum: rogauit hieronymum: ut hunc librum de hebreo transferret in latinum. Qui acceperat petitionem eius: duos promissit prologos. In primo excusat se apud chromatium episcopum: dicens ridiculosum fore: si super quatuor translationes. s. lxx. Symmachi: Aquile: Theodotionis: quibus addere presumpsisset: Et quia tamen ille corrupte erat: citius acceperat facere quod rogauit chromatius. In secundo prologo rident hieronymus domonem et rogationem in principio: captas eorum beniuolentiam: a sollicitudine: quia multum laborauit: ab humilitate: quia magistrum habere voluit. In secunda parte excitat attentionem: assignans utilitatem et modum agendi. Hieronymus ergo primo ostendens hoc opus non esse superfluum: ait:

Eiusdem Reuerendissimi in christo patris domini Hugonis etc. Prologorum sancti Hieronymi in libro paralipomenon: Expositio.

Septuaginta etc. b. Dura. i. corrupta. c. Ab eis. i. a septuaginta. d. Cetera de hebreo. e. Editio. i. translatio. m. Scitissime. Non adulat hieronymus: sed sanctitatis et sapientie promatum istius ostendit. n. Impelleres. i. compelleres: precum instantia.

Explicit scilicet liber machabeorum: id est regum quatuordecim.

Sancti Hieronymi in libro dibre haionim: quod est Paralipomenon: quod nos dicere possumus: verba dierum: Prologus.

Septuaginta interpretum pura: et ut ab eis in grecum versa est editio permaneret: superflue me mi Chromatij episcopi scoporum sanctissime atque doctissime impelleres: ut tibi hebreorum volumina latino sermone transferrem. Quod enim semel aures hominum occupauerat: et

ditur. In prima parte textus generatio ab adama usque ad dauid. In secunda persequitur auctor de regno dauid: et gestis eiusdem. Cuius iam patet materia huius libri: et ordo et modus agendi: et etiam titulus. Utilitas vero magna est teste hieronymo. quia sine libro hoc non potest bene scribi. Est autem et puata utilitas. Chromatius enim episcopus videlicet anthiochena et constantinopolitana ecclesia: et iter has medias ecclesias: diuersis vti translationibus: et corruptis: maxime circa propria nomina personarum et locorum: et nomina numerorum: rogauit hieronymum: ut hunc librum de hebreo transferret in latinum. Qui acceperat petitionem eius: duos promissit prologos. In primo excusat se apud chromatium episcopum: dicens ridiculosum fore: si super quatuor translationes. s. lxx. Symmachi: Aquile: Theodotionis: quibus addere presumpsisset: Et quia tamen ille corrupte erat: citius acceperat facere quod rogauit chromatius. In secundo prologo rident hieronymus domonem et rogationem in principio: captas eorum beniuolentiam: a sollicitudine: quia multum laborauit: ab humilitate: quia magistrum habere voluit. In secunda parte excitat attentionem: assignans utilitatem et modum agendi. Hieronymus ergo primo ostendens hoc opus non esse superfluum: ait:

Eiusdem Reuerendissimi in christo patris domini Hugonis etc. Prologorum sancti Hieronymi in libro paralipomenon: Expositio.

Septuaginta etc. b. Dura. i. corrupta. c. Ab eis. i. a septuaginta. d. Cetera de hebreo. e. Editio. i. translatio. m. Scitissime. Non adulat hieronymus: sed sanctitatis et sapientie promatum istius ostendit. n. Impelleres. i. compelleres: precum instantia.

vidit deus absq; te / q̄ p̄parasti expectātib; te. a In hebreo...

Supra de Prover. r. b. ibi: Vena vite os iusti: Ibi dicitur In illi. Flumina...

a filia i hebreoꝝ libris iueneri. Certe apli z euangeliste / septuagita iterptel nouerāt: b vñ eis hec dicere q̄ i septuagita...

uenirēt / z in q̄ differrēt h Pace veterū. f. lxx. i Obtricatorib; i detractorib; k Camino. i. rabido vel irrationabili...

p emēdatā tribuisse me nōstr q̄ nec inimicū debere estimari r eōꝝ / q̄s in cōuentu fratru se per edisserd; et qd nūc dibre...

Quis dicitur hieronymus / domoni z rogatio suis i christo iesu / salute. Quō grecoꝝ historias magl̄ intelligūt q̄ athenas vi...

causa accusatiōis z de fensionis. o Mute tur. q. d. diuersitas auctoꝝ facit editionē vī...

cū clamore: q̄busdā clamātib; alijs silētib; z clamātes deridētib; Et ē sensus: c Si aures ceteroꝝ surde sunt / meā trāslatiōē p̄tēntes / z audire nolētes: ego canam mibi...

Quis dicitur Reuerendissimi patris dñi Hugonis rē. secūdi plogi sancti Hieronimi i librū Paralipomenon Expositio.

Elsebius rē. Sicut diximus a principio: Hieronymus huic libro duos p̄misit prologos. In primo excusat se apud Cromatiū ep̄m / dicens rī / dīculū esse sup̄ q̄tuor trāslatiōes / scz. lxx. symmachī / aquile / theodotiōis / quintā ad dere: Tñ qz ille corrupte fuerāt / ideo iuxta fontē hebraice veritatis / hāc trāslatiōē edidit cromatio. In hoc autē scdo plogo scribit hieronymus domoni z rogatiō / amicis suis: In p̄ncipio cui caprat eoz beniuolētā trī pliciter. Primo a p̄ria p̄sona / cū dicit: Elsebius hieronymus: Binomi enī erat. Scdo a sollicitudine: qz mltū laborauit i hope. Tertio etiā ab hūilitate: qz nō sibi credēs i hope / m̄grm habere voluit: ibi: Fateor rē. In scda pte huius plogi excitat attentionē / assignās opis vtilitatē z modū agēdi. Quō grecoꝝ: id ē quē ad modū: Et caprat hic beniuolētā a sollicitudine. f. Virgilij librū: scz Eneidos. g. Troade: ciuitas. h. Leuchate: fluius est / vt dicit Lator: mōs / vt dicit archiepiscopus cantuariensis: qd voluit auctores. i. Acroceraunia: mōtes sūt. Vñ Isidorus: Acroceraunia montes sunt: ppter altitudinē z fluminū iactus sic dicit. Acros enī altū ē: z ceraunos grece / flumē latine dicit. i. Sicilia: regio ē. k. Ad ostia. i. portus. l. Tyberis: fluius.